

Bezoekadres
Haarlemmerstraatweg 51 1165 MJ Halfweg
Tel 020 407 90 00 Fax 020 407 90 90
Postadres
Postbus 83 1160 AB Zwanenburg
Website: www.haarlemmerliede.nl
E-mail: post@haarlemmerliede.nl

Aan de gemeenteraad van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude

garant voor de groene buffer!

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlagen
		976	
Behandeld door		Datum	Onderwerp
K. Bruin		20 APR 2017	aanvullende informatie Ultrafijnstofmeetpalen

Geachte leden,

In de commissievergadering van 04 april 2017 heeft u naar aanleiding van onze brief van 24 maart 2017, kenmerk 666 het onderwerp Ultrafijnstof besproken. Uiteindelijk is ervoor gekozen om het onderwerp nogmaals op de agenda te zetten. Om een goede afweging te kunnen maken, is het van belang dat u beschikt over alle relevante informatie. In deze aanvullende brief gaan wij dieper in op de materie.

RIVM onderzoek

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu onderzoek gedaan in de regio Schiphol naar mogelijke schade door de uitstoot van ultrafijnstof. Hieruit blijkt dat de sterfstatistieken in de omgeving Schiphol geen afwijking laten zien in vergelijking met de rest van Nederland. Om elke onzekerheid weg te nemen heeft het RIVM geadviseerd een uitvoerig vervolgonderzoek te doen. Dit vervolgonderzoek is inmiddels gaande. Verder is de GGD Kennemerland ook gestart met een onderzoek naar de uitstoot van ultrafijnstof in het kader van de gezondheidsmonitor.

Het RIVM onderzoek beslaat een periode van vijf jaar waarin zij continu de uitstoot meten en uitvoerige analyses doen van gezondheidsgegevens. Omdat er wereldwijd nog niet veel onderzoek is gedaan, loopt Nederland hiermee voorop en krijgen we binnen een aantal jaar wetenschappelijke verankerde conclusies.'

Fijnstof

Met stof in de lucht wordt de verzameling van alle deeltjes in de lucht bedoeld. Een van de meest gebruikte termen is fijnstof, vaak afgekort tot PM10. Fijnstof is opgebouwd uit een groot aantal stoffen. Deze stoffen bestaan uit deeltjes van zeer uiteenlopende grootte. Naast fijnstof zijn andere begrippen van stofvormige luchtverontreiniging onder andere: grof stof, totaal stof, aerosol, zwarte rook, roet, black carbon, elemental carbon, organic carbon en ultrafijnstof (de fijnere fractie van fijnstof).

De provincie Noord-Holland meet al vele jaren met behulp van fijnstofmeetpalen de luchtkwaliteit in een drietal regio's: De IJmond, Havengebied Amsterdam en Haarlemmermeer. Daarnaast meet de GGD-Amsterdam vooral de luchtkwaliteit in

Het gemeentehuis is per openbaar busvervoer te bereiken vanuit Haarlem en Amsterdam met lijn 80. Per trein station "Halfweg-Zwanenburg" (ca. 400 meter van het gemeentehuis).

Bank Nederlandse Gemeenten 28.50.03.224
IBAN: NL22BNGH0285003224 BIC: BNGHNL2G

Amsterdam en Zaandam. Om het meetnet sluitend te maken staat sinds lange tijd in onze gemeente een fijnstofmeetpaal van de GGD. De hierboven genoemde meetnetten zijn een aanvulling op het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit (LML).

Ultrafijnstof

Ultrafijnstof (de fijnere fractie van fijnstof) komt zowel van nature voor in de lucht als door menselijk handelen. Vooral door het stoken van hout, verbranden van afval en het gebruik van fossiele brandstoffen in voertuigen wordt ultrafijnstof uitgestoten. Om beter inzicht te krijgen in de uitstoot door vliegtuigmotoren, zijn naast de start- en landingsbanen van Schiphol meetpunten ingericht.

Ook wordt een programma ontwikkeld om zicht te hebben op de gezondheidsaspecten, zoals medicijngebruik en aandoeningen aan luchtwegen en bloedvaten. Luchthaven Schiphol en de omgeving zijn betrokken bij het vervolgonderzoek.

Het nieuw aangekondigde onderzoek moet in 2021 klaar zijn, maar bevindingen zullen tussentijds ook worden gedeeld met betrokken instanties, bewoners en de internationale wetenschap.

Plaatsing ultrafijnstofmeetpalen in onze gemeente

In onze brief van 24 maart jl. hebben wij reeds de kosten voor de plaatsing van ultrafijnstofmeetpalen in onze gemeente uiteengezet. In het kort bedragen de kosten voor plaatsing en onderhoud jaarlijks € 14.000 per meetpaal. De kosten van een meteosysteem worden geoffreerd op € 2.600 per jaar. De analyse waarbij een vergelijking wordt gemaakt met zowel meteo- als tijdsinformatie dient periodiek uitgevoerd te worden door een onafhankelijk bureau (indicatieve kosten ca. € 2.500 per onderdeel).

Mogelijke belemmeringen

Voor de volledigheid benadrukken wij nogmaals dat de totale jaarlijkse kosten van ca. € 30.600 voor de plaatsing van twee meetpalen, het meteosysteem en de periodieke analyse niet binnen de huidige begroting passen.

Indien u wenst over te gaan tot plaatsing van de meetpalen, dient er krediet te worden aangevraagd. Vanwege de aanstaande fusie staan wij onder bestuurlijk toezicht. Dit houdt in dat er vooraf instemming van de provincie nodig is.

Locatieonderzoek

Na het beschikbaar stellen van het raadskrediet, zal er een locatieonderzoek moeten plaatsvinden en indien nodig een ruimtelijke procedure en vergunningverlening. Ervan uitgaande dat de palen tenminste één jaar moeten meten om een juiste weergave te krijgen van de concentratie van ultrafijnstof in onze omgeving, zal er vanwege het preventief toezicht moeten worden afgestemd met Haarlemmermeer.

Eerste meetgegevens

Op zijn vroegst zijn de eerste meetgegevens pas in het najaar van 2018 beschikbaar. Daarna zal er een analyse moeten worden uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. De eerste analyse zou dan pas beschikbaar zijn als de nieuwe gemeente Haarlemmermeer is gevormd.

Waardeoordeel gegevens

Om de gegevens van een ultrafijnstofmeetpaal van enige waarde omtrent gezondheids-effecten te voorzien, zal dit moeten worden afgezet tegen concentraties in andere gebieden/regio's. De centrale vraag is namelijk of de situatie binnen Haarlemmerliede en

Spaarnwoude gelijk, beter of slechter is dan elders in de omgeving. Zoals eerder al benadrukt, loopt het onderzoek van RIVM nog. Het regionale onderzoek loopt tot 2021. Zolang de eigen meetgegevens niet kunnen worden afgezet tegen gegevens in een breder perspectief (regionale gegevens), zeggen de gegevens uit onze gemeente nog niet veel. Het is lastig om een waardeoordeel te geven als er geen andere gegevens beschikbaar zijn.

Bovendien ontbreekt het de gemeente aan concrete maatregelen die de gemeente kan nemen naar aanleiding van de uitslag van de gegevens. Het plaatsen kan mogelijk wél onnodig onrust veroorzaken bij de burgers. Het beeld kan namelijk ontstaan dat men in de veronderstelling is dat de situatie in Halfweg ernstiger is dan in andere gebieden.

Door het op eigen initiatief plaatsen van meetpalen, in afwijking van het regionale Onderzoek, kan de indruk worden gewekt dat de gezondheidssituatie als slecht(er) wordt gezien. Dit kan mogelijk effect hebben op de waarden van de woningen, terwijl daar in werkelijkheid geen reden voor hoeft te zijn omdat het regionale perspectief ontbreekt.

Betwijfeld wordt of het separaat plaatsen van ultrafijnstof meetpalen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en dus separaat onderzoek doen, een meerwaarde oplevert voor de gemeente.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
de secretaris,

(G.A. Koot)

de burgemeester,

(P.J. Heiliegers)